

Глибока Росія: ЕРА ТОТАЛЬНОГО СТЕЖЕННЯ

Що росіяни обговорювали "вКонтакте" та в "Telegram" з 24 по 30 серпня

Період	24 - 30 серпня 2026
Платформи	ВКонтакте, Telegram (регіональні спільноти)

Ключові висновки

Новини про **розширення доступу військкоматів** до персональних даних військовозобов'язаних та їхніх родичів, **посилення контролю за фінансовими операціями** і **заяви Кремля про відсутність необхідності в новій мобілізації** викликали переважно негативну реакцію. Офіційні спростування додатково актуалізують тему мобілізації.

Публіка не довіряє заявам влади про мобілізацію і насторожено сприймають нові способи контролю за їхніми даними та грошима. Саме ця суперечність і викликає найбільше недовіри. Для частини аудиторії ці рішення виглядають пов'язаними між собою.

Інтенсивність обговорень суттєво відрізнялася від регіону. У більшості регіонів реакція залишалася переважно пасивною. Реагували саркастично, лаялися, не довіряли та обговорювали способи адаптації. У найбільш активних регіонах обговорення виходило за межі конкретних нововведень і переходило у критику влади, Путіна та “Єдиної Росії”, вимоги завершити “СВО”.

Заявам Пєскова, Медведєва та інших посадовців про відсутність необхідності мобілізації не вірили. Коментатори посилалися на попередні невиконані обіцянки влади, зокрема щодо мобілізації 2022 року та пенсійного віку. Поширеним було припущення, що до виборів нових рішень не ухвалюватимуть, а мобілізація можлива вже після них.

Новини про те, що військкомати можуть отримати більше даних про військовозобов'язаних і їхніх родичів, переважно викликали обурення. Коментатори не розуміють, навіщо військкоматам інформація про доходи, рахунки, кредити, здоров'я та родичів. Публіка боїться витоку цих даних, інші вважають, що їх можуть використовувати для пошуку осіб або тиску на них і їхні сім'ї. Масово звучала вимога застосовувати подібний контроль передусім до чиновників і депутатів, а не до “звичайних громадян”.

Розширення доступу Росфінмоніторингу до операцій через СБП (систему швидких платежів), систему “Мир” та QR-коди також оцінювалося негативно. В обговореннях припускали, що держава хоче бачити всі гроші та витрати громадян. Через це в різних регіонах радили переходити на готівку.

Після пожвавлення дискусій минулого тижня паливна тема перестала зростати, але й не пішла на спад. Географія при цьому залишається максимально широкою. Тему обговорюють у понад 80 регіонах. Найбільш обговорюваною загальною новиною став імпорту бензину з Туреччини, яка стала ще одним постачальником пального поряд з Індією та Марокко. Більшість коментаторів вважають цю ситуацію принизливою для нафтовидобувної країни.

1. ЕРА ТОТАЛЬНОГО СТЕЖЕННЯ

Які нововведення чекають росіян?

25 серпня Міноборони підготувало [проєкт наказу](#), який значно розширює перелік даних про військовозобов'язаних і їхніх близьких родичів, доступних військкоматам за запитом. Йдеться про податкові декларації, банківські рахунки, кредити й борги, місце роботи та бізнес, ДТП, шлюб, закордонні паспорти, адміністративні й кримінальні справи, а також дані про стан здоров'я. Передавати цю інформацію мають державні органи та приватні компанії, зокрема медичні установи.

Раніше був прийнятий [федеральний закон](#) від 26 липня 2026 року вводить спеціальну процедуру визначення придатності до служби на окремих військових посадах і, за відкритими матеріалами, набирає чинності 23 січня 2027 року.

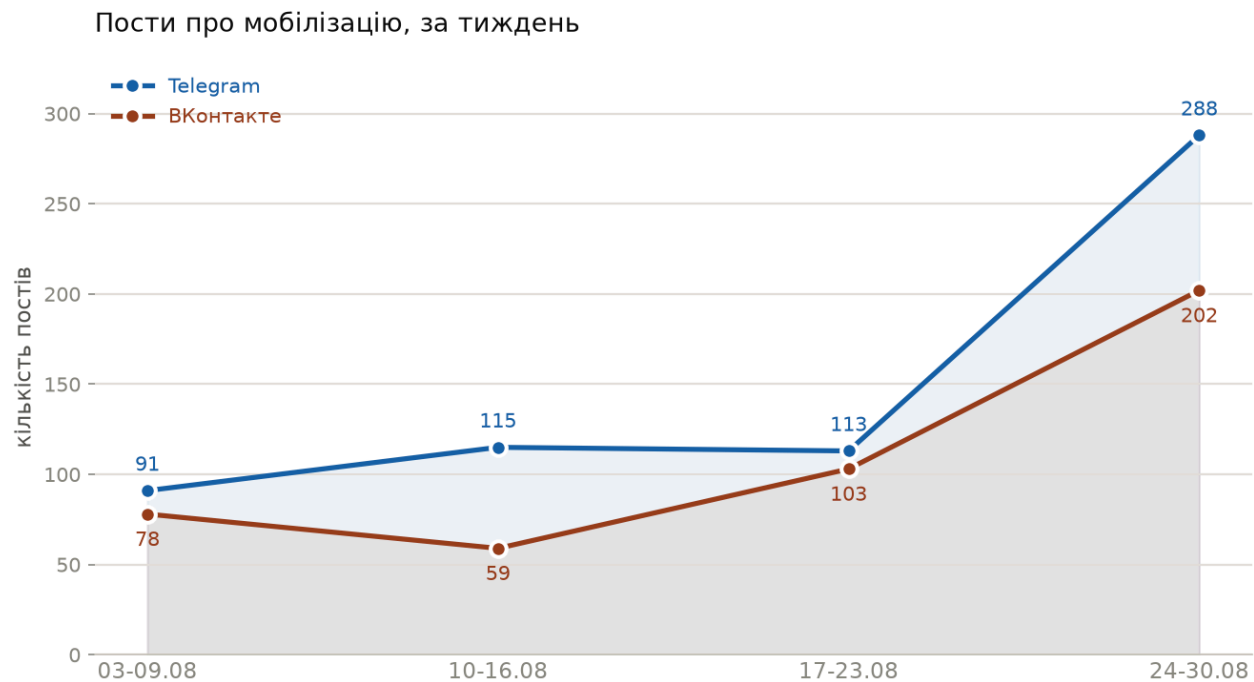
Цього ж тижня [Дмитрій Песков назвав повідомлення про підготовку нової хвилі мобілізації "інформаційними качками"](#), які нібито поширюють Україна та західні медіа. Протягом тижня цю ж тезу повторив [Дмитрій Медведєв](#), заявивши, що "жодних планів мобілізації в Росії немає".

З 1 вересня 2026 року [Росфінмоніторинг отримує доступ](#) до даних Національної системи платіжних карт (НСПК) щодо операцій через Систему швидких платежів, карти "Мир" і єдиний платіжний QR-код. НСПК немає розголошувати факт передачі даних Росфінмоніторингу, а строки, спосіб, обсяг і склад інформації мають визначатися окремою угодою між Росфінмоніторингом і НСПК за погодженням із Банком Росії.

[Офіційно це пояснюється](#) боротьбою з відмиванням доходів і зниження навантаження на банки. Проблема в тому, що закон забороняє оператору платіжної інфраструктури розголошувати факт передачі таких даних, що створює правозахисну проблему непрозорості для самого громадянина. Ця зміна не означає автоматичного блокування кожного переказу і не дає державі контролю над приватними криптогаманцями як такими. Але вона різко посилює видимість фіатних входів і виходів, на яких тримається більшість побутових P2P і криптооперацій.

Основні обговорення

Новини про розширення доступу військкоматів до персональних даних військовозобов'язаних та їхніх родичів, посилення контролю за фінансовими операціями і заяви Кремля про відсутність необхідності в новій мобілізації **викликали переважно негативну реакцію**. Офіційні спростування додатково актуалізують тему мобілізації.

Інтенсивність обговорень суттєво відрізнялася. Значного резонансу викликали новини в Бурятії, Пермському й Алтайському краях, Самарській, Челябінській областях, коли у Владимирській області, Карелії та низці інших регіонів практично повна відсутність реакції.

У більшості регіонів реакція залишалася переважно пасивною. Реагували саркастично, лаялися, не довіряли та обговорювали способи адаптації.

У найбільш активних регіонах обговорення виходило за межі конкретних нововведень і переходило у критику влади, Путіна та “Єдиної Росії”, вимоги завершити “СВО”.

Недовіра до заяв про мобілізацію

У більшості регіонів, де тему обговорювали, **заявам Пєскова, Медведєва та інших посадовців не вірили**. Коментатори посилалися на попередні невиконані обіцянки влади, зокрема щодо мобілізації 2022 року та пенсійного віку. Поширеним було припущення, що до виборів нових рішень не ухвалюватимуть, а мобілізація можлива вже після них.

Самара

“Новой мобилизации в России не будет . . . А продолжится старая” — 25 авг в 8:53, ♥101

Пермський край

“Если власти говорят, что чего-то не будет, значит именно это и следует ожидать.” — 25 авг в 10:58, ♥95

Кемеровська область

“А можно получить его комментарий относительно предыдущий заявлений власти по поводу: Никогда не будет повышения пенсионного возраста, вони не будет, мобилизации не будет (2022 год); меняют конституцию чтобы продлевать президентские сроки - нет конечно, укреплять экономику и демократию? Получается, все наоборот! Спасибо, мы научены горьким опытом, что верху верить нельзя!” — 25 авг в 10:39, ♥23

Доступ військкоматів до персональних даних

Новини про те, що військкомати можуть отримати більше даних про військовозобов'язаних і їхніх родичів, переважно викликали обурення. Коментатори не розуміють, навіщо військкоматам інформація про доходи, рахунки, кредити, здоров'я та родичів. Частина коментаторів боїться витоків цих даних, інші вважають, що їх можуть використовувати для пошуку осіб або тиску на них і їхні сім'ї. Масово звучала вимога застосовувати подібний контроль передусім до чиновників і депутатів, а не до “звичайних громадян”.

Ростов

“Прям сталинские репрессии какие-то. Лучше бы за хохлами так следили которых в страну натащили.” — 28 авг в 3:53, ♥170

ТО Донецчина

“А зачем так много личной информации, чтоб просто служить в армии?.... Неувязочка” — 29 авг в 13:25, ♥1

Тюменська область

“Как стадо контролируют 😊😏” — 28 авг в 7:08, ♥10

У низці регіонів обговорювали питання відповідності таких заходів Конституції, праву на приватність і захисту персональних даних.

Калуга

“Вот где будет больше всего мошенников продающих сведения мошенникам.” — 28 авг в 7:21, ♥11

Фінансовий контроль

Розширення доступу Росфінмоніторингу до операцій через СБП (систему швидких платежів), систему “Мир” та QR-коди також оцінювалося негативно. В обговореннях припускали, що держава хоче бачити всі гроші та витрати громадян. Через це в різних регіонах радили переходити на готівку.

Челябінська область

“За собой следите черти” — 26 авг в 4:48, ♥130

Мурманська область

“после каждой заботы народ чувствует что его поимели..” — 25 авг в 10:25, ♥11

Пермський край

“Пусть лучше у депутатов Госдумы контролируют доходы, а не у простого народа, которые зарабатывают честным трудом” — 28 авг в 4:09, ♥104

Липецьк

“И вся Россия перейдет на наличку 😄👉” — 28 авг в 22:57, ♥8

Ростов. Допис про те, що Мінтранс нібито хоче зобов'язати перевізників передавати дані про всі поїздки росіян до єдиної держбази в реальному часі, сама платформа ВКонтакте позначила плашкою "Інформація може бути недостовірною"

Загальні спостереження

Публіка не довіряє заявам влади про мобілізацію і насторожено сприймають нові способи контролю за їхніми даними та грошима. Саме ця суперечність і викликає найбільше недовіри. Для частини аудиторії ці рішення виглядають пов'язаними між собою.

2. Тиждень у російському регіональному "вКонтакте" та в "Telegram"

Топові обговорення в Telegram та ВКонтакте

1. Паливна криза

Після пожвавлення дискусій минулого тижня паливна тема перестала зростати, але й не пішла на спад. Географія при цьому залишається максимально широкою. Тему обговорюють у понад 80 регіонах.

На місцях переважно обговорюють локальні проблеми. В Астраханській області ліміт продажу бензину фізособам знизили до 30 літрів. У Кемерові кілька водіїв поскаржилися на “муть замість бензину” на заправці “Газпромнефть”. Третій тиждень поспіль помітна втома від черг. Висловлюють недовіру вже не лише до цін і наявності бензину, а й до його якості. У коментарях іронізують про контроль над ситуацією. Часто звучить підозра, що дефіцит підтримують штучно перед виборами 18 вересня, щоб перед голосуванням показати покращення. Загалом у коментарях дедалі менше здивування і дедалі більше сарказму.

Дагестан

“А глава Республики предпринял какие то меры по этому вопросу?” — 26 авг в 9:47, ♥21

Калуга

“Еще через полгода: калужане просят разрешить покупать хлеб домой, еще через год: калужане умоляют разрешить дышать воздухом... дожили, бядь...” — 26 авг в 8:19, ♥18

Найбільш обговорюваною загальною новиною став імпорт бензину з Туреччини, яка стала ще одним постачальником пального поряд з Індією та Марокко. Більшість коментаторів вважають цю ситуацію принизливою для нафтовидобувної країни.

Калуга

“Это крах и фиаско” — 29 авг в 18:09

2. Ozon під ударом. Повітряні тривоги

Атаки на логістичну інфраструктуру маркетплейсів цього тижня продовжилися й охопили нові об'єкти. 27 серпня безпілотники вдарили по складах в Оренбурзі й Уфі. У ніч на 29 серпня під удар потрапили одразу два об'єкти Ozon у Ростовській області.

На тижні Ozon оголосив про зміну умов оплати замовлень, тепер тільки по передоплаті відправлятимуть товари у деяких регіонах. Офіційно компанія пояснює це спробою зменшити кількість невикуплених товарів.

У коментарях багато сарказму. Користувачі пишуть, що після Wildberries “черга дійшла і до Ozon”, обговорюють, що буде наступним. З’являються конспірологічні версії про страхові виплати, “порожні склади” і можливий переділ ринку між маркетплейсами. Помітні звинувачення влади в нездатності захистити навіть логістичну інфраструктуру, без прив’язки до конкретного бренду складу. Співчуття до бізнесу теж трапляється, але воно губиться у потоці іронії, злості й недовіри.

Дагестан

“с территории Украины прилетели?Ну да!Ну да!Верим!” — 24 авг в 10:50, ♥28

Пости про ракетну небезпеку й загрозу БПЛА вже стали невід’ємною частиною регіонального інфопростору. У коментарях до щоденних тривог помітні втома й звикання. Обговорюють, що тривоги й відбої звучать так часто, що загрозу вже майже не обговорюють по суті. Коли ж атаки призводять до жертв, тональність різко змінюється. Офіційні заяви про “відсутність критичних наслідків” збирають найбільше критики, оскільки суперечать історіям конкретних осіб, які говорять про смерть близьких, руйнування і відсутність реакції з боку влади.

Пермський край

“Жопа товарищи, жопа. Спасибо власти за наше будущее, которого не будет.” — 30 авг в 23:24, ♥30

Нижній Новгород

“Опять "лукойл" горит... А так всё идёт по плану 👍” — 26 авг в 10:59, ♥18
↳ “Осталось теперь понять, как можно "отразить атаку" и иметь при этом пожар на нпз.” — 26 авг в 11:33, ♥12

3. Неанонсований візит директора ЦРУ до Москви

Директор ЦРУ Джон Реткліфф неанонсовано прибув до Москви військово-транспортним літаком ВПС США. У коментарях найпомітнішою стала реакція на початкову заяву Кремля, що там нібито не знають, хто саме прилетів. Користувачі іронізували над тим, що американський військовий літак безперешкодно сідає у Внукові, тоді як офіційні представники заявляють, що “не в курсі”.

ТО ОРДЛО

“Если в Кремле ничего не знают, получается, прилетели, как к себе домой. Военный самолет США.

Пескову нужно задумываться о том, что он говорит. Или просто нас держат за и.дио.тов.” — 25 авг в 17:19, ♥21

Частина аудиторії сприймала візит як черговий привід для мемів і глузування. Того ж тижня вирішувалась доля концерту Канье Веста в Петербурзі, і деякі коментатори іронізували, що директор ЦРУ нібито прилетів “просити не скасовувати концерт Канье Веста”.

Інші, навпаки, надавали йому серйозного значення, згадуючи попередні візити керівників ЦРУ до Москви й пов’язуючи їх із подальшими змінами у війні. Поодинокими були заклики до миру.

Окремо виникла конспірологічна лінія навколо ремонтних робіт біля Кремля. Демонтаж флагштока, який офіційно пояснювали плановим ремонтом, частина коментаторів пов'язувала з візитом Реткліффа і сприймала як можливу ознаку підготовки до важливих подій.

4. Судова кампанія проти “Яблука” переходить з федерального на регіональний рівень

Після зняття “Яблука” з федеральних виборів до Госдуми боротьба перейшла в регіони. 28 серпня Свердловський обласний суд задовольнив позов ЛДПР і зняв партію з виборів до Заксобрання області. Формальними підставами для такого рішення стали використання заборонених соцмереж і порушення закону про іноземне фінансування. В Калінінградській області з аналогічним позовом виступила партія “Комунисти Росії”. Публіка критикує сам спосіб усунення конкурента через суд. Засуджують навіть ті, хто не підтримує “Яблуко”. Не вірять у легітимність таких виборів взагалі.

5. “СВО” може тривати до 2030 року

Член комітету Госдуми з оборони Віктор Соболев заявив, що Росія має завершити “СВО” “абсолютною перемогою” до 2030 року, щоб потім підготуватися до можливого зіткнення з країнами НАТО. Реакція виявилася однією з найрізкіших за тиждень. В обговореннях переважали втома, роздратування і неприйняття самої перспективи ще кількох років бойових дій, особливо з огляду на те, що заява пролунала за три тижні до виборів. Вимоги до депутатів відправити на фронт власних дітей трапляються майже під кожним постом на цю тему, незалежно від регіону. Окрім цього іронізували, що до 2030 року воювати вже буде нікому й згадували, що терміни завершення “СВО” вже називали раніше, але вони не справдилися.

Самара

“Те к 30 г завершить, потому что в 30г может начаться с европой? Хорошие перспективы будущего..., особенно для молодых..

Я вот думала, делать ремонт или нет, думаю 100% не стоит даже заморачиваться...” — 24 авг в 17:36, ♥125

Пермський край

“Всю госдуму на фронт нах.й” — 24 авг в 18:01, ♥155

Татарстан

“К 2030 году не кому уже будет воевать” — 25 авг в 2:29, ♥38

Новосибірська область

“Опасно как то комментировать. Просто закрою новость с покерфейсом...” — 25 авг в 5:32, ♥18

Новосибірська область

“Жили себе относительно спокойно и нормально, но нет, нужно было все разрушить” — 25 авг в 5:42, ♥87

Волгоградська область

“Ну пускай идут и всей госдумой воюют хоть до 35 го года!” — 25 авг в 8:08, ♥22

Псковська область

“За это время в стране мужиков не останется...” — 25 авг в 0:26, ♥49

Методологія

Що це за проєкт. Системний моніторинг настроїв у російських регіонах — з фокусом на критичних і негативних дописах як індикаторі того, що дратує, лякає або обурює людей. Висновки спираються на два паралельні джерела з моніторингу регіональних групи Вконтакте та Телеграм.

ВКонтакте та Telegram. Автоматизований збір даних у регіональних російських спільнотах у ВКонтакте (536 груп) та Telegram (428 каналів) — регіональні новинні канали, місцеві пабліки, обласні ЗМІ, локальні “чат-боти” з аудиторією від кількох тисяч до сотень тисяч підписників. Покриття — всі російські регіони та окуповані території України. Додатково використані спостереження регіональних аналітиків.

Цитати у тексті звіту подані дослівно.